

JAARVERSLAG 2022

Sterrenwacht
Limburg

DE ENIGE PUBLIEKSSTERRENWACHT IN LIMBURG

GEACHTE LEZER,

Voor u ligt het jaarverslag 2022 van Stichting Sterrenwacht Limburg. In dit verslag kijken wij terug op een bewogen, maar vooral prachtig jaar voor de sterrenwacht. In januari zorgde Corona er nog voor dat de deuren gesloten moesten blijven. In februari zijn wij langzaam kunnen gaan starten om elke week weer meer bezoekers te mogen verwelkomen. Onze missie is ruimschoots geslaagd en daar zijn wij bijzonder trots op. Het "inhaaljaar" 2022 gaat in de boeken als een van de succesvolste sterrenwacht jaren op deze bijzondere locatie in Heerlen.

In 2022 is het aantal vrijwilligers wederom gestegen, waardoor wij het publiek beter kunnen voorlichten en meenemen in de wereld van de sterrenkunde. De kwaliteit van educatie is gestegen en met de juiste didactische kennis hebben wij ook weer diverse schoolklassen mogen ontvangen.

2022 was ook het jaar waarin wij gestart zijn met diverse grotere investeringen, waaronder een nieuw interieur voor onze koffiecorner. Nieuwe tafels en stoelen hebben gezorgd voor een frisse en moderne sfeer. Het uitnodigende effect om een consumptie te nuttigen was direct merkbaar.

Naast de reguliere publieksavonden hebben wij ook enkele zeer succesvolle evenementen kunnen organiseren. Het hoogtepunt was de Perseïdenavond met meer dan 350 bezoekers.

Verder geven wij inzicht in de bezoekersaantallen en financiële stand van zaken.

Mochten er naar aanleiding van dit verslag vragen of onduidelijkheden zijn, dan zijn wij uiteraard bereid deze verder toe te lichten. Wij wensen u in ieder geval alvast veel leesplezier toe.

Met vriendelijke groet,

Maarten Ritzen,
Kai Gerards
Erik Essers
Thomas Sormani

GESCHIEDENIS

In 2012 werd bekend dat het eXplorion Science Center & Sterrenwacht haar deuren op de Brunssummerheide zou sluiten.

En daarmee zou Heerlen's en Limburg's enige sterrenwacht met haar unieke educatieve aanbod en haar cultureel erfgoed, ophouden te bestaan.

Het gebouw in 2012

Daarop besloten de drie enthousiaste sterrenkunde-hobbyisten Norbert, Kai en Chris te onderzoeken of er draagvlak zou zijn voor het opzetten van een nieuwe publiekssterrenwacht. Na gesprekken en animochecks onder mede-hobbyisten, het algemene publiek, mogelijke stakeholders en subsidiënten, bleek er wel degelijk belangstelling en interesse te zijn voor (het behoud van) een sterrenwacht in de regio.

De sluiting van de locatie op de Brunssummerheide zou namelijk ook betekenen dat de enige publiekssterrenwacht die Limburg rijk was, verloren zou gaan. En zo geschiedde het dat op de koude winterochtend van 9 januari 2012 stichting sterrenwacht Limburg te Heerlen werd opgericht. In de maanden erop werd door een enthousiaste groep hobbyisten en vrijwilligers flink gewerkt aan de nieuwe stichting. Het gebouw, inboedel en zeker de antieke "Fauth" lenzentelescoop waren broodnodig toe aan groot onderhoud.

In 2012 werd vooral veel tijd besteed aan reparaties en restauraties. Ook de grote telescoop werd flink onder handen genomen.

Dit resulteerde uiteindelijk dat op 22 februari 2013 sterrenwacht Limburg formeel haar deuren opende. Sindsdien mogen we met trots terugkijken op een succesvol traject met toenemende bezoekers, activiteiten en het blijvend behoud van het sterrenkundige cultureel erfgoed waar onze sterrenwacht - en daarmee Limburg - zo rijk aan is. In de loop van de tijd ging de sterrenwacht ook samenwerken met verschillende partijen uit de regio om het draagvlak voor educatie op het gebied van sterrenkunde en natuurkunde te blijven versterken. Dit alles hadden wij natuurlijk nooit kunnen realiseren zonder de blijvende ondersteuning van onze vrijwilligers, donateurs, stakeholders en subsidiënten. Mede dankzij hen blijft Heerlen en Limburg rijk aan het unieke sterrenwacht concept.

Op 22 februari 2013 vond de formele opening plaats. Wethouder van Zutphen en zijn zoon openen Sterrenwacht Limburg.

GESCHIEDENIS

In de jaren erop kende de sterrenwacht een gestage groei op het gebied van activiteiten, nieuwe initiatieven en bezoekers. Door het opdoen en het aantrekken van nieuwe expertise, werd ons aanbod van educatieve programma's en de publieksvoorlichting steeds volwassener en professioneler. De fundamenten van ons bestaansrecht als Limburg's enige publiekssterrenwacht werden steeds steviger.

Hierdoor ging Stichting Sterrenwacht Limburg op een steeds langer termijn denken. Het sterrenwachtgebouw en haar inboedel is in een uniek en thematisch gebouw gevestigd, dat na ruim dertig jaar onderhevig was aan groot onderhoud. Onder andere het dak en de CV waren defect of sterk verouderd en voldeden niet meer aan de huidige energie eisen waardoor onze exploitatie op de langere termijn in gevaar zou komen. Er moesten dus enkele werkzaamheden worden verricht om het gebouw ook op lange termijn nog te kunnen gebruiken. Daarom werd het Meerjarenplan in het leven geroepen.

Dit plan omschreef hoe de sterrenwacht door middel van bouwkundige aanpassingen en aanpassingen aan het (educatieve) aanbod, haar bestaansrecht op de lange termijn zou gaan garanderen. In 2016 ontving de sterrenwacht van de gemeente Heerlen en de provincie Limburg de toezegging en de nodige financiële ondersteuning om het Meerjarenplan te realiseren; Hierdoor is de sterrenwacht nu goed op weg om ook op de lange termijn een belangrijk deel van haar fundamenten, namelijk onderdak, te behouden. Het sterrenwachtgebouw is nu gemoderniseerd waardoor zowel het publiek als ook de inboedel en het gevoelige instrumentarium weer een veilig (en droog) onderdak hebben.

Daarnaast vond ook modernisering plaats van bijvoorbeeld de expositie en de presentatie; Zeker in 2017 en 2018 vonden enkele expositie- en presentatieupgrades plaats die de bezoekersbeleving ten goede kwam. Een van de meest belangrijke upgrades was het presentatiesysteem met een enorm projectiescherm, waarmee de bezoeker op interactieve reis gaat door bijvoorbeeld ons zonnestelsel, andere zonnestelsels of sterrenstelsels. De nieuwe software kan zodanig snel en accuraat worden aangepast, dat snel op veranderingen of hoogtepunten aan de sterrenhemel ingesprongen kan worden. De sterrenwacht kreeg ook een AstroShop waar mensen professioneel advies kunnen inwinnen over de aanschaf van sterrenkijkers en accessoires. Uiteraard kunnen deze dan via ons ook gekocht worden.

Naast interne upgrades, werkte de sterrenwacht ook aan outreach-activiteiten. De doorgaande en nauwer wordende samenwerkingen met gelieerde partijen zoals Natuurmonumenten en een heel scala aan scholen zijn daar goede voorbeelden van. De sterrenwacht krijgt steeds meer scholen en groepen op bezoek die bij ons het dagprogramma volgen. De kinderen gaan daarbij op virtuele reis en onderzoeken de expositie. Met behulp van groepsopdrachten worden zij uitgedaagd om op onderzoek uit te gaan in de prachtige wereld van het universum. Zeker in 2019 en later heeft de sterrenwacht zich ook online door middel van video-content, livestreams en onlineevenementen, verder geprofileerd. Anno 2022 weet de sterrenwacht zowel offline als ook online een breed publiek te bereiken. Vooral ons doelpubliek, de jongere bezoeker, weet ons nu beter te vinden.

STERRENWACHT LIMBURG ANNO NU

De missie van Sterrenwacht Limburg blijft onveranderd:

“Het verbreiden en populariseren van de sterrenkunde in de breedste zin van het woord”

Om onze missie uit te voeren, hanteren wij drie kerndoelen:

- ❁ Educatie en publieksvoorlichting, gericht op jongeren
- ❁ Behoud van cultureel erfgoed
- ❁ Amateursterrenkunde en aanverwante onderwerpen

EDUCATIE & PUBLIEKS- EN JONGERENVOORLICHTING

De belangrijkste taak van de sterrenwacht is educatie, waarbij wij de nadruk leggen op jongeren en kinderen. Wij spelen een belangrijke rol in educatie en publieksvoorlichting op het gebied van sterrenkunde en aanverwante onderwerpen. Om de soms pittige (sterren)stof interessant te houden voor deze doelgroep, is het belangrijk om de voorlichting effectief, praktisch en laagdrempelig te houden. Zonder dat hierbij veel belangrijke details verloren gaan. De sterrenwacht realiseert dit op de volgende manieren:

Sterrenkijkavonden: op ontdekkingstocht langs de sterrenhemel

De sterrenkijkavonden blijven, net zoals voorgaande jaren, één van de belangrijkste pijlers van ons educatief aanbod.

In 2022 konden de reguliere kijkavonden op vrijdagavond vanaf 4 februari weer plaatsvinden. In februari en maart nog niet met ongelimiteerd aantal bezoekers, maar bezoekers wisten ons meteen weer te vinden. Het was dan ook erg mooi om te zien dat er weer telescopen buiten opgesteld konden worden.

De sterrenkijkers werden bediend door vrijwilligers die daarbij uitleg gaven over de objecten die op dit moment te zien waren. Zo vergaapten bezoekers zich aan de kraters en de gebergten op de Maan, de enorme wolkenbanden op Jupiter of de prachtige ringen rond Saturnus. De sterrenwacht hanteerde verschillende instrumenten, variërend van onze ruim 125 jaar oude “Fauth”- refractortelescoop tot de modernste “Meade” spiegeltelescopen.

Interactieve presentaties en lezingen

Sterrenwacht Limburg heeft haar koers van vorige jaren in 2022 zoveel mogelijk doorgezet. Tijdens onze presentaties werd er veel gebruik gemaakt van o.a. "Space Engine", "Universe Sandbox" en "Stellarium" software. Deze software is er specifiek op gericht om middels mooie, duidelijke, maar realistische visualisaties, het verhaal van de spreker effectief over te brengen op het publiek. Zeker "Space Engine" en "Universe Sandbox" zijn snel en makkelijk aanpasbaar volgens het Sandbox-model. Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld bij de ontdekking van een nieuw object, de software snel geprogrammeerd kan worden zodat dit object ook zichtbaar wordt in de presentatie. Ook kan zo snel worden ingespeeld op hemelverschijnselen zoals verduisteringen, ontploffende sterren of kometen.

Er vonden diverse soorten presentaties plaats

Op reis langs sterren en planeten

Tijdens deze presentatie gaat de bezoeker op ontdekkingsstocht langs (andere) sterren en planeten. Welke soorten sterren zijn er allemaal en draaien rond die sterren ook andere werelden? Hoe zouden deze werelden er dan uit kunnen zien en zou er leven kunnen zijn? Voor deze presentatie gebruiken wij voornamelijk het realistische en grafische erg mooie Space-Engine en Universe Sandbox.

Ontdek ons zonnestelsel

Deze presentatie richt zich vooral op ons zonnestelsel. Waar is deze uit opgebouwd, hoe zien de planeten eruit en waar bestaan ze uit? Is er leven mogelijk? En wat gebeurt er als de zon er ooit mee zal ophouden? Deze presentatievorm is erg geschikt voor jonge kinderen gezien de laagdrempelige aard van presenteren.

Actuele sterrenhemel

Tijdens deze presentatie gaan we vooral ontdekken wat er zoal aan de huidige sterrenhemel zichtbaar is. Welke sterrenbeelden zijn er nu te zien en wat maakt deze sterrenbeelden zo bijzonder? Wanneer en waar moet ik kijken om de planeet Jupiter te zien en welke verrekijker of telescoop heb ik hiervoor nodig? Deze presentatie is ook uitermate geschikt om het publiek voor te bereiden op het praktische sterrenkijkdeel van de avond.

Educatie en lezingen

In 2022 hebben weer diverse schoolklassen de sterrenwacht bezocht. Dit gebeurde veelal op de donderdagmiddag, waardoor de sterrenwacht ook doordeweek steeds meer in gebruik is.

De dynamische soft- en hardware die de sterrenwacht ter beschikking heeft, zorgt ervoor dat we snel kunnen inhaken op specifieke onderwerpen die bezoekende scholen op dit moment behandelen. De sterrenwacht verzorgt ook korte workshops over een specifiek onderwerp. Deze workshops worden geheel aangepast op de wensen van de school of groep.

Een aantal keren per jaar worden er ook lezingen gehouden. De lezingen worden verzorgd door KNVWS Galileo, afdeling Zuid-Limburg en worden gehouden op zaterdagmiddag in onze grote presentatiezaal. De thema's zijn uiteenlopend. Van een lezing over de James Webb telescoop, tot een lezing over achtergrondstraling. Deze lezingen zijn toegankelijk voor leden van Galileo, donateurs van Sterrenwacht Limburg, maar ook voor publiek.

Expositie en inrichting

Onze expositie is een belangrijk onderdeel van de publieksvoorlichting en kan, naargelang de ontwikkelingen in sterrenkunde-land, snel worden bijgewerkt en aangepast. In 2022 hebben we de expositie weer bijgewerkt met de laatste sterrenkundewetjes.

Daarbij blijven we gebruik maken van zoveel mogelijk interactiviteit en praktische doe-dingen.

Een heuse “pubquiz” heeft de educatieve beleving een flinke boost gegeven. Gebruik makend van LessonUp kunnen bezoekers met hun smartphones de quiz doen en worden scores bekeken. Voor de beste “quizzer” ligt er een klein prijsje klaar.

Wat betreft inrichting hebben we in oktober 2022 het meubilair van onze koffiecorner vernieuwd. De oude stoelen en tafels, daterend uit de jaren 90 van vorige eeuw, waren hoognodig aan vervanging toe. Van ouderwets kantinegevoel, naar een gezellige, huiselijke horecaruimte, wat uitnodigt om even te gaan zitten met een kopje koffie of frisdrank.

Landelijke sterrenkijkdagen 2022

In maart 2022 vonden na een jaar afwezigheid de landelijke sterrenkijkdagen weer plaats. Op vrijdag- en zaterdagavond 11 en 12 maart mochten we in totaal 160 bezoekers ontvangen. Ondanks het slechte weer waren het toch 2 zeer succesvolle avonden.

Astronomische verschijnselen

Door het jaar heen vinden er enkele sterrenkundige (astronomische) verschijnselen plaats.

Hieronder vallen bijvoorbeeld maans- en zonsverduisteringen, een heldere komeet of een sterrenregen. Tijdens zo'n verschijnsel zetten de vrijwilligers van de sterrenwacht verschillende telescopen klaar om het publiek de mogelijkheid te geven het verschijnsel optimaal te kunnen waarnemen. In 2022 vonden er enkele hemelsverschijnselen plaats en rond deze verschijnselen hebben wij door middel van themadagen en kijkavonden er extra aandacht aan geschonken.

Perseïden avond

Vrijdagavond 12 augustus 2022 was er een speciale thema avond in en rondom de sterrenwacht. Rond het hoogtepunt van de “sterrenregen” de Perseïden hadden we een thema avond georganiseerd, waar een speciale lezing over dit fenomeen plaatsvond, waarna we gezamenlijk buiten de “vallende sterren” gingen kijken.

Ongeveer 350 mensen zaten en lagen rondom de sterrenwacht naar boven te kijken. Picnicmanden, ligstoeltjes, dekens, een flesje wijn of bier en veel gezelligheid was het beeld van die avond. Een gemoedelijke sfeer waar iedereen vol spanning, maar toch zeer ontspannen de vallende sterren bewonderde.

Kerstborrel 2022

Zoals elk jaar (2021 uitgezonderd) organiseren wij voor donateurs en vrijwilligers in december een kerstborrel. Dit om de vrijwilligers eens extra in het zonnetje te zetten en te bedanken voor de inzet. Onder het genot van een drankje, buffet, kerstbrood, foute kersttruien, de grijsgedraaide kerstklassiekers en nodige Glühwein hebben we geproost op een succesvol 2022.

STERRENWACHT VAN DE TOEKOMST

Sterrenwacht Limburg heeft zich meerdere malen in haar bestaan bewezen als een serieuze, professionele en standvastige organisatie. Van een klein hobbyclubje is de sterrenwacht in tien jaar tijd uitgegroeid tot een organisatie met een volwaardige publiekscomponent op het gebied van sterrenkunde-educatie en aanverwante onderwerpen. Daarnaast kent de sterrenwacht een volwassen donateurs- en vrijwilligersbestand.

Verskillende externe factoren zoals het politieke klimaat en onontkoombare veranderingen van de huisvestingsstructuur, dwingen de sterrenwacht om met een solide toekomstvisie naar voren te komen. Deze visie is niet enkel vanuit een stakeholders-context noodzakelijk, maar ook nodig om haar huidige educatieve aanbod te kunnen handhaven en in de toekomst verder uit te breiden en te professionaliseren.

Toekomstvisie

Op grond daarvan publiceerde het bestuur van sterrenwacht Limburg in 2021 haar toekomstvisie. In deze visie kijkt de sterrenwacht voor de komende decennia naar haar plek in de maatschappij. Daarbij valt de nadruk vooral op de voortzetting en uitbreiding van de huidige publieksactiviteiten alsmede ook het aantrekken van nieuwe activiteiten. Daarbij wordt als leidraad de duurzaamheidsfactor toegepast.

Vermenigvuldigd met de fluxcondensator vormt dit een goede basis voor een toekomstbestendige sterrenwacht op haar huidige locatie. In deze toekomstvisie licht het bestuur toe op welke wijze zij haar toekomstambities meent te kunnen realiseren. Hierdoor ontstaat het document uit een uiteensplitsing van haar activiteiten en verwachtingen op het gebied van bezoekers en een financiële verwachting.

Op het moment van schrijven is de sterrenwacht in ver gaande constructieve gesprekken met o.a. lokale politiek, eigenaar van het pand waarin zij verblijft en andere derde partijen. In 2023 verwacht de sterrenwacht noemenswaardige resultaten te mogen boeken. De sterrenwacht bouwt graag aan een solide, zekere en duurzame toekomst op de Brunsummerheide.

STERRENKUNDE ALS HOBBY

De sterrenwacht wordt gerund dóór en dus ook vóór amateur-sterrenkundigen. De sterrenwacht is voor de amateur-sterrenkundigen een plek voor beoefening van de hobby. Zowel in theoretische als ook in praktische zin. Zij komen iedere vrijdagavond bij elkaar om de laatste weetjes op het gebied van sterrenkunde en kennis te vergaren. Met zowel hun eigen apparatuur als ook sterrenwacht-apparatuur gaan ze bij helder weer naar buiten en onderzoeken ze de sterrenhemel.

De amateur-sterrenkundigen dragen ook aanzienlijk bij aan de publieksvoorlichting. Zo laten zij regelmatig bezoekers door hun telescoop kijken en geven ze uitleg over de sterrenkunde als hobby. Onze amateur-sterrenkundigen helpen ook mee tijdens speciale dagen en evenementen.

Sterrenkijkavonden

Bij helder weer gaan oamateur-astronomen regelmatig naar de sterren kijken. Dit doen zij vaak rondom het gebouw van de sterrenwacht. Bij deze activiteiten betrekken zij uiteraard ook regelmatig het nieuwsgierige publiek. Op deze manier komt het publiek op een praktische manier in aanraking met sterrenkunde als hobby.

Soms trekken de hobbyisten er ook op uit om de sterrenhemel te ontdekken vanaf een echt donkere plek zoals vanuit de Ardennen of de Eifel.

Andere Sterrenkunde verenigingen

Naast haar eigen exploitatie, faciliteert de sterrenwacht ook in de exploitatie van andere verenigingen en activiteiten. Daarbij leggen we de nadruk op verenigingen van sterrenkundige en aanverwante onderwerpen.

Een voorbeeld hiervan is de Astro Leesgroep die iedere donderdagmiddag bijeenkomen om de laatste sterrenkundige ontwikkelingen door te lezen en dan te bespreken.

Daarnaast maakt vereniging Galileo veelvuldig gebruik van onze faciliteiten en organiseren wij samen evenementen voor het grote publiek.

Excursies

In 2022 hebben diverse sterrenwachtters de ATT Astronomiebeurs in Essen bezocht.

Tevens hebben een aantal sterrenwachtters enkele waarneemavonden gehouden in de Ardennen of het heuvelland.

Astroshop en telescoop advies

Steeds meer mensen raken geïnteresseerd in sterrenkunde als hobby. De sterrenwacht haakt hier op in door verdere uitbreiding van haar al bestaande adviesfunctie. De potentiële hobbyist kan bij de sterrenwacht terecht voor onafhankelijke en uitgebreid advies over sterrenkunde als hobby en welk instrumentarium men het beste kan aanschaffen.

De sterrenwacht biedt ook een breed scala aan sterrenkijkers en accessoires voor de startende en ervaren hobbyist. Door "Partnerships" met diverse leveranciers kunnen wij een mooi assortiment aanbieden.

In 2022 heeft de sterrenwacht haar winkel en advies aanbod nog verder uitgebreid door een samenwerking met de grootste Astroshop in Europa.

MEDIA EN PR

Wij blijven veel waarde hechten aan onze presentie. De sterrenwacht is actief lid en supporter van enkele netwerkorganisaties die het kennisaanbod op het gebied van de sterrenkunde stimuleren. Daarnaast blijft de sterrenwacht ook bewust bezig met haar presentie via de verschillende (online) media. Zeker de verschillende social media kanalen blijven belangrijk. Uit navraag onder de bezoekers blijkt dat het overgrote deel van de bezoekers informatie over de sterrenwacht en sterrenkundige onderwerpen via (onze) social media platforms en onze website vergaart. Wij zien dit ook terug in de bezoekersaantallen aldaar.

De komende jaren blijft de sterrenwacht haar persvertegenwoordiging onderhouden en uitbreiden, daar het een effectieve manier van kennis- en nieuwsoverdracht blijft.

Internet

Het internet was ook in 2022 voor de sterrenwacht onverminderd de belangrijkste PR spreekbuis naar haar bezoekers toe. Wij maakten actief gebruik van social media zoals Facebook, Instagram en uiteraard ook onze website om geïnteresseerden regelmatig op de hoogte te houden over sterrenwacht-nieuws en de laatste sterren-weetjes. Dit doen wij door:

- Aankondigen en "onderhouden" van evenementen
- Het regelmatig publiceren van interessante sterrenkunde artikelen
- Online PR - advertorials
- Het regelmatig verbreiden van onze digitale nieuwsbrief "SterrenSTOF"

Lokale nieuws-media

Sterrenwacht Limburg is regelmatig te vinden in de lokale media. Ook in 2022 hielden wij de kranten en de radio en Tv-omroepen regelmatig op de hoogte van het laatste nieuws op het gebied van sterrenkundige verschijnselen en sterrenwacht activiteiten. Zo verschenen wij onder andere op voorpagina van de Limburger en waren wij geregeld te horen op L1 radio.

STERRENSTOF
Uitgave 23 | Februari 2022

VOORWOORD

De eerste sterrenstof van 2022, de eerste sterrenstof door een nieuwe "auteur", de eerste sterrenstof met een nieuw bestuur. Nieuw bestuur? Jawel!

Op 4 december is Chris Mass afgetreden als voorzitter en Kay van Raaijen als penningmeester. Maarten Pitzen is de nieuwe voorzitter, ondergetekende (Kai Gerards) is benoemd tot penningmeester en Thomas Somani is als algemeen bestuurslid toegetreden. In de Colofon staat het voltallige bestuur benoemd.

Allereerst wil ik Chris en Kay heel hartelijk bedanken voor hun inzet en inzet.

Chris heeft na bijna 10 "dienstjaren" als bestuurder nu het stokje overgedragen. Mede oprichter van Sterrenwacht Limburg van penningmeester via secretaris naar voorzitter, schrijver van Sterrenstof, presentator van de live streams... enkele voorbeelden van de publieke taken welke Chris op zich had genomen.

Kay is in 2015 toegetreden tot het bestuur en heeft sindsdien gezorgd voor alle financiën. Merig groot bedrijf van het formaat DSM of SpaceX was jaloers op de administratie welke Kay telkens bij hield. Chris, Kay, namens alle donateurs, vrijwilligers en andere betrokkenen bij de sterrenwacht. Dank, dank, dank!

Een "nieuw" bestuur betekent ook nieuwe, frisse inzichten. Zo is er samen met enkele vrijwilligers weer eens flink opgeruimd, waardoor diverse ruimtes beter ingericht kunnen worden, voor publiek, vrijwilligers, maar ook voor derde partijen, waarover later meer.

Maarten heeft onlangs wethouder Jody Clemens in de sterrenwacht ontvangen om de toekomst te bespreken.

Kortom: "Clear skies" voor de sterrenwacht in 2022!

Kai Gerards

STERRENWACHT BESPREEKT DE TOEKOMST
Facebook bericht geplaatst op 3 februari 2022.

"Sterrenwacht Limburg bespreekt de toekomst"
Na de inloopuren opent Sterrenwacht Limburg morgen weer haar deuren. Invuldeels koerst de Sterrenwacht op haar 10-jarig jubileum af en kijkt zij terug op een uiterst succesvolle periode. Vandaag kwamen wethouder Jody Clemens (SP) en voorzitter Maarten Pitzen (Sterrenwacht Limburg) samen om de toekomst van de sterrenwacht te bespreken.

"Dichter bij de sterren kun je in Heerlen niet komen!" – Jody

"Sterrenwacht Limburg is al jaren een begrip in Parkstad en omstreken. In 2012 troffen de oprichters een lege sterrenwacht aan. De voorgaande stichting besloot niet verder te exploiteren en het gebouw stond enige tijd leeg. Uiteraard zonde van een gebouw met deze allure. Met een klein vrijwilligersbestand en budget is de Sterrenwacht opnieuw geopend met als uitgangspunt: van het volk, voor het volk. In mijn nieuwe rol als trotse voorzitter ambieer ik de toekomst van de Sterrenwacht te waarborgen. Het hebben van een Sterrenwacht is uniek in Limburg en de publieke sterrenkunde moet ten alle tijden blijven voor het maatschappelijk belang!" – Maarten

KNVWS

De Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Weer- en Sterrenkunde (KNVWS) behartigt en ondersteunt de belangen van de amateursterrenkunde en weerkunde in Nederland. Stichting Sterrenwacht Limburg ondersteunt met haar lidmaatschap de activiteiten van de KNVWS en doet mee aan de door de federatie georganiseerde landelijke dagen.

Partijen met raakvlakken

De sterrenwacht onderhoudt samenwerkingen met organisaties die andere doelstellingen dan de sterrenwacht hebben maar op enkele gebieden wel raakvlakken hebben. Denk daarbij aan bijvoorbeeld Milieudefensie; Hun initiatieven op het gebied van lichtvervuiling hebben enkele draagvlakken met de sterrenwacht. Ook wij werken namelijk aan de bewustwording van de negatieve effecten van lichtvervuiling. In ons geval is dat het overnemen van het zicht op de sterrenhemel.

BEZOEKERSAANTALLEN, STATISTIEKEN EN FINANCIËN

Bezoekersaantallen

In 2022 kon de sterrenwacht vanaf februari weer open voor publiek. In februari nog niet met onbeperkt aantal bezoekers, dit werd wekelijks uitgebreid.

Bezoekersaantallen	2022
Aantal bezoekers	2163
Gemiddeld per week	48

Online bezoekers

In 2022 kon de sterrenwacht vanaf februari weer open voor publiek. In februari nog niet met onbeperkt aantal bezoekers, dit werd wekelijks uitgebreid.

Sterrenwacht.nl	2022	2021
Totaal aantal unieke bezoekers	9.103	7.135
Totaal aantal paginaweergaven	25.223	15.827
Gemiddelde bezoekduur op website	1:30m	1:25m
Facebook	2022	2021
Bereik facebookpagina	699.005	462.978
Nieuwe Likes	1.266	988

Het online bereik is in 2022 flink toegenomen, zoals de cijfers laten zien. Wat betreft websitegebruik zal dit voor een groot deel te maken hebben met het online reserveren.

In 2021 was de sterrenwacht nagenoeg het hele jaar gesloten, in 2022 was het weer mogelijk om tickets te reserveren en de sterrenwacht te bezoeken.

Dankwoord

Een speciaal dankwoord gaat naar iedereen die de sterrenwacht in 2022 heeft gesteund! Net zoals in 2021 mochten wij in 2022 ook weer nieuwe donateurs verwelkomen. Donateurs die de sterrenwacht graag en onvoorwaardelijk willen steunen. Daar zijn wij hun zeer dankbaar voor. Ook bedanken wij de gemeente Heerlen die in 2022 de sterrenwacht financieel ondersteunde met een aanvullende subsidie van EUR 7.500,-.

Mede dankzij deze steun kan de sterrenwacht haar aanbod weer uitbreiden en professionaliseren. Ook daar zijn wij dan erg dankbaar voor.

Financiën

2022 was een zeer gezond jaar voor de sterrenwacht. Door het stijgend aantal bezoekers, verkoop van telescopen en consumpties én een extra subsidie van Gemeente Heerlen, hebben we enkele investeringen kunnen uitvoeren en kunnen inplannen voor 2023.

	Resultaat 2022	Begroot 2022
KOSTEN		
Huur SLA	€ 3.600,00	€ 3.600,00
Energiekosten	€ 3.572,72	€ 3.800,00
Transactiekosten	€ 284,11	€ 200,00
Contributies en abonnementen	€ 128,95	€ 150,00
Reclame en advertenties	€ 57,66	€ 100,00
Representatie en verteer	€ 1.481,58	€ 1.250,00
Bankkosten	€ 224,75	€ 200,00
Kantoorbenodigdheden	€ 2.562,36	€ 2.000,00
Drukkerij, porti en vrachten	€ 619,02	€ 600,00
Telefoon en internet	€ 936,36	€ 900,00
Verzekeringen	€ 425,17	€ 450,00
Overige kantoorkosten	€ 709,09	€ 1.000,00
Accountants- en administratiekosten	€ 261,36	€ 250,00
Inkopen	€ 4.859,26	€ 1.500,00
Inkopen consumpties	€ 1.431,65	€ 700,00
TOTAAL	€ 21.154,04	€ 16.700,00
BATEN		
Entree	€ 6.744,50	€ 5.000,00
Donaties	€ 2.706,39	€ 2.200,00
Consumpties	€ 1.686,00	€ 700,00
Boeken	€ 1.021,14	€ 400,00
Telescopen	€ 2.920,00	€ 750,00
Accessoires	€ 399,65	€ 150,00
Subsidies	€ 15.000,00	€ 7.500,00
Rentebaten	€ 0,58	€ -
TOTAAL	€ 30.478,26	€ 16.700,00

Balans

Omschrijving	Activa	Passiva
Kas	2.514,72	
Exploitatier rekening	12.467,97	
Reserveringsrekening	11.401,41	
Nog te ontvangen	102,85	
Eigen Vermogen		9.662,73
Saldo		16.824,22
	26.486,95	26.486,95

VOORUITBLIK 2023

Scholieren & de sterrenwacht

Meermaals kregen wij aanvragen of scholieren bij ons stage konden lopen. Met de aanwinst van nieuwe vrijwilligers die ook beschikken over de juiste didactische vaardigheden, zijn wij in de overgang van 2022 naar 2023 gestart met stagiaires. Eén heeft de stage afgerond en momenteel hebben wij 2 stagiaires welke ook wekelijks ondersteunen in de sterrenwacht activiteiten. Zo geven zij een presentatie in de zaal of vertellen zij het publiek buiten over de sterrenhemel. Een mooie educatieve ontwikkeling voor Sterrenwacht Limburg, waar wij ontzettend trots op zijn. Op het moment van spreken worden er ook de eerste stappen gezet voor een jeugdafdeling binnen Sterrenwacht Limburg. Naast een geweldige aanvulling is dit ook een belangrijke factor voor de continuïteit van de sterrenwacht.

Nieuwe stoelen in de presentatiezaal

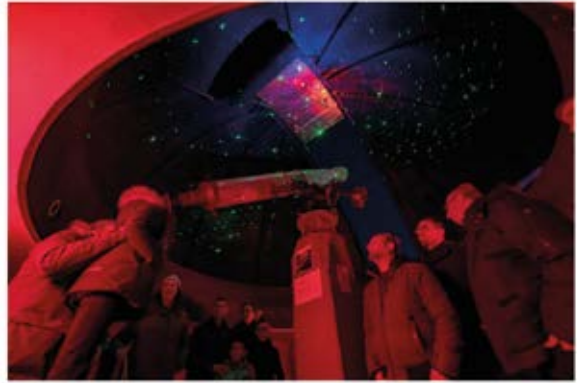
Na decennia lang dezelfde stoelen hebben wij eindelijk de oude zaalstoelen vervangen door moderne kuipstoelen. Niet alleen oogt het mooier, het zitcomfort is hierdoor ook stukken beter en lange termijn bestendig geworden. Dit alles draagt bij aan een belangrijk aspect: de ultieme sterrenwacht beleving.

Succesvolle Sterrenkijkdagen 2023

In februari vonden weer de landelijke sterrenkijkdagen plaats. Sterrenwacht Limburg blikt met 500 bezoekers verdeeld over twee avonden terug op een succesvol evenement. Vol enthousiasme konden de bezoekers genieten van de mooie sterrenhemel en het kijken naar de maan. De Limburger omschreef het in de krant zelfs als een "magische avond" en ook L1 bracht een bezoek aan de sterrenwacht.

Een magische avond op de Brunsummerheide: Sterrenkijken is de geboorte van nieuwe verwondering

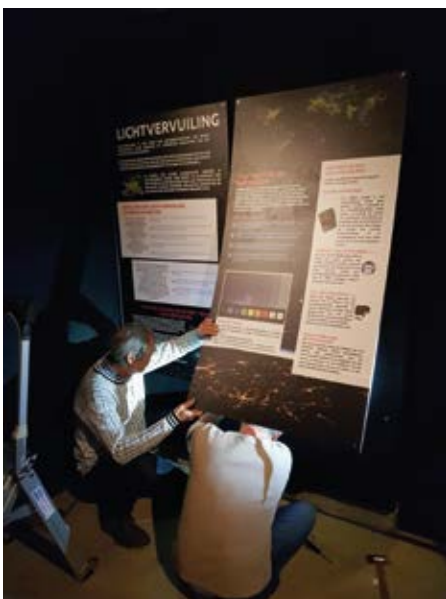

De maan bestuderen door een antieke telescoop (foto van rechts) bij de Sterrenwacht Limburg. © Luc Looijse fotografie

Stefan Gillissen
Zaterdag 20 februari 2023 om 19:04

Upgrade expositie

In 2023 hebben wij een start kunnen maken met het upgraden van onze expositie. De huidige expositie staat al een tijd en het is lastig om dit te vervangen. Kant en klare expositiestukken bestaan niet of zijn vaak peper dure op maat gemaakt objecten. Door de creativiteit en inzet van onze vrijwilligers, hebben wij een nieuwe hoek over lichtvervuiling en een beamerhoek 'planetarium' kunnen realiseren. Hier kunnen wij onze bezoekers alles vertellen over de sterrenhemel.

ORGANISATIE EN BESTUUR

Maarten Ritzen (1992)

Voorzitter

Kai Gerards (1980)

Penningmeester

Erik Essers (1966)

Secretaris

Thomas Sormani (1958)

Algemeen bestuurslid

Het bestuur van de stichting heeft als taak de beleidskaders op te stellen waarin de stichting opereert. Het bestuur is verder verantwoordelijk voor de financiële gang van zaken en de terugkoppeling van doelstellingen v.s. resultaat naar donateurs, stakeholders en subsidiënten. Het bestuur stuurt de vrijwilligers aan en zorgt ervoor dat gestelde doelen realistischerwijze behaald worden en voert daarbij eventuele corrigerende acties uit om dat te waarborgen. Het bestuur overlegt en communiceert heel regelmatig met de vrijwilligers en betrekken ze daarmee nauw bij de besluitvorming.

Er hebben in 2022 geen mutaties in het bestuur plaatsgevonden.

Colofon

Postadres:	Maastrichterlaan 83, 6374 VM Landgraaf
Bezoekadres:	Schaapskooiweg 95, 6414 EL Heerlen
RSIN:	851294066
KVK:	54409861
Bank:	NL50 RABO 0180 5528 21
	t.n.v. Stichting Sterrenwacht Limburg
Tekst en opmaak:	Kai Gerards
Foto's	K. Gerards, C. Mass, Space-engine, P. Berger, B. Jansen, M. Holzmann, M. Ritzen, T. Sormani, L. Lodder, NASA/JPL, E. Hubble

Namens het bestuur,

Maarten Ritzen
Voorzitter

Erik Essers
Secretaris

Kai Gerards
Penningmeester

DE ENIGE PUBLIEKSSTERRENWACHT IN LIMBURG